

**NUORET
LESKET**
RY

Toimintakertomus 2023

Sisällys

1	Yleiskatsaus.....	2
2	Hallitus	3
3	Kokoukset.....	3
4	Työntekijät.....	3
5	Rahoitus	4
6	Toiminnan arviointi	4
7	Vertaistukitoiminta.....	4
7.1	Vertaistukiryhmät, vertaistukipuhelin ja verkkovertaistuki	4
7.2	Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat.....	6
8	Viestintä	7
9	Neuvonta- ja ohjaus	7
10	Koulutukset & messut	8
11	Vaikuttamis- ja asiantuntijatoiminta	8
12	Yhteistyö	9

1 Yleiskatsaus

Nuoret Lesket ry on vuonna 2009 perustettu työikäisten leskien ja leskiperheiden vertaistukiyhdistys. Vuosi 2023 oli yhdistyksen neljästoista toimintavuosi. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 266 uutta jäsentä. Vuoden lopussa jäseniä oli 1408 ja kannatusjäseniä viisi. Lähes puolella jäsenistöstä on lapsia. Leskiperheiden lapsia ja nuoria ei ole laskettu mukaan jäsenmäärään.

Nuoret Lesket ry:n sääntömääräinen vuosikokous toteutettiin Lahdessa 27.5.2023. Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2023 oli 20 €/ vuosi, kannatusjäsenmaksu 28 €/ vuosi. Yhdistyksen toiminta oli avointa myös niille leskille, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä.

Nuoret Lesket ry:n kirjanpito ostettiin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n tilitoimistolta ja tilintarkastajana toimi SysAudit. Taloustilanne oli vuoden aikana hyvä.

Yhdistyksen toiminta toteutui toimintasuunnitelman mukaisesti. Yhdistyksen toimintamuotoja vuonna 2023 olivat vertaistukiviikonloput- ja tapahtumat, vertaistukiryhmät, vertaistukipuhelin, verkkovertaistuki, vanhempansa menettäneiden lasten ja nuorten vertaistukitoiminta sekä neuvonta ja vaikuttamistoiminta.

Tiedotus tapahtui sähköisten jäsenkirjeiden, nettisivujen, jäsenviestien, Facebookin, Instagramin (uusi) ja X:n (ent. Twitter) kautta. Leskeyteen ja suruun liittyvää tietoa välitettiin opaskirjasten, nettisivujen materiaalin, kirjoitettujen artikkeleiden, messujen ja koulutusten kautta.

Valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä tehtiin erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintavuoden tärkeimmät yhteistyöverkostot olivat Surujärjestöt ja Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -toiminta sekä kymmenen perhejärjestön Monimuotoiset perheet -verkosto. Sekä Surevan kohtaaminen toiminta sekä Monimuotoiset perheet -verkosto toimivat Stea:n Ak-avustuksen turvin.

2 Hallitus

Hallitus 1.1.-26.5.2023

Puheenjohtaja Pirjo Ikäheimonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Markku Leskinen
Rahastonhoitaja Riikka Oosi
Jäsen Auli Majuri-Naappi
Jäsen Sari Veijalainen
Varajäsen Taru Pihlasvaara

Hallitus 27.5-31.12.2023

Puheenjohtaja Pirjo Ikäheimonen
Varapuheenjohtaja Sari Veijalainen
Sihteeri Markku Leskinen
Rahastonhoitaja Riikka Oosi
Jäsen Niina Äikäs
Jäsen Taru Pihlasvaara
Jäsen Anu Rautoma
Varajäsen Auli Majuri-Naappi
Varajäsen Johanna Koskenlahti

3 Kokoukset

Hallituksen kokouksia oli vuoden 2023 aikana viisi. Lisäksi yhteistyössä KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n ja Surunauha ry:n kanssa järjestettiin yhdistysten hallitusten jäsenten ja työntekijöiden yhteinen kehittämispäivä 21.1.2023. Päivässä muun muassa käsiteltiin Surujärjestöjen vaikuttamistoiminnan yhteisiä tavoitteita, jaettiin hyviä käytäntöjä ja vahvistettiin tiimityöskentelyn taitoja työpajatoiminnassa.

4 Työntekijät

Vuonna 2023 yhdistyksellä oli viisi työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestösihteeri, vertaistoiminnan koordinaattori, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori ja viestintäsuunnittelija (osa-aikainen). Osa vuodesta työskenneltiin vajaalla työntekijäresurssilla, johtuen uudelleen toteutuneesta koordinaattorin rekrytoinnista.

Yhdistyksen toiminnassa oli mukana 79 vapaaehtoista, joista osa useammassakin roolissa: ryhmänohjaajina, puhelinvertaisina, tekstin tuottajina, lomaviikkojen vertaisohjaajina, vertaisohjaajana viikonlopuissa, valtakunnallisen verkkovertaisyryhmän ohjaajana, lakineuvonnassa ja hallituksen jäsenenä. Lisäksi 20 yhdistyksen jäsentä ovat kouluttautuneet kokemusasiantuntijaksi Surevan kohtaaminen-toiminnan pariin.

5 Rahoitus

Stea:n myöntämä Ak-avustus vuodelle 2023 oli 306 000 €. Yksityisiltä henkilöiltä saadut lahjoitukset käytettiin leskien ja leskiperheiden vertaistukitoimintaan. Ragnar Ekbergin säätiö myönsi yhdistykselle 3000 €, joka kohdentui leskiperheiden vertaistukiviikonlopun kuluihin. Kuuden vertaistukiryhmän toimintaan saatiin kaupunkien ja hyvinvointialueiden toiminta-avustuksia yhteensä 6313 €. Tuottoja kertyi myös jäsenmaksuista, tapahtumiin osallistuvien maksamista omavastuuosuuksista ja painotuotemyynnistä. Myös yhdistyksen rahankeräysluvan kautta tehtiin pienimuotoista varainhankintaa. Yhdistyksen toiminnasta noin 90 % toteutui Stea:n veikkausvaroista myöntämän ak-avustuksen turvin.

6 Toiminnan arviointi

Vuonna 2023 Stea toteutti tuloksellisuus ja vaikuttavuuden selvityksen. Yhdistys keräsi myös sähköisellä arviointilomakkeella palautetta kaikista vertaistukitapahtumista. Vuoden lopussa toteutettiin palautekyselyt yhdistyksen toimintaan osallistuneille ja vapaaehtoisille. Saadun palautteen mukaan yhdistyksen tapahtumat ja toiminta koettiin laadukkaina ja itselle hyödyllisenä. Palautekyselyiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Myös yhdistyksen työntekijät ja hallituksen jäsenet arvioivat omaa toimintaansa sähköisellä kyselyllä. Itsearviointit käsiteltiin työntekijöiden arviointipäivässä. Yhdistyksen toimintaa seurattiin ja arvioitiin myös hallituksen kokouksissa.

7 Vertaistukitoiminta

7.1 Vertaistukiryhmät, vertaistukipuhelin ja verkkovertaistuki

Vuonna 2023 nuorten leskien alueellisia vertaistukiryhmiä toimi 22 kappaletta, 19 eri paikkakunnalla. Vertaisyryhmät kokoontuivat 174 kertaa vuoden aikana ja

käyntikertoja ryhmissä oli kaikkiaan 1 636, joista lasten käyntikertoja tuli 140 ja aikuisten 1496. Lasten ryhmätoimintaa/lastenhoitoa oli kuudella paikkakunnalla.

Yhdistys tuki vertaistukiryhmiä taloudellisesti maksamalla ryhmän kokoon sidottua avustusta, jonka ryhmät voivat käyttää tarjoilu- ja toimintakuluihin. Kaikkia Nuorten leskien vertaistukiryhmiä ohjasivat vapaaehtoiset vertaistukijat.

Vertaisryhmätapaamisten lisäksi ryhmillä oli vapaamuotoisia toimintaa ja tapaamisia useilla paikkakunnilla. Osa vapaamuotoisesti järjestetyistä tapaamisista oli säännöllisemmin kokoontuvia, ja osa järjestettiin kertaluontoisesti.

Vapaamuotoisia tapahtumia ja toimintaa järjestettiin vuoden aikana 30 kertaa, ja niihin osallistui yhteensä 354 henkilöä. Joissakin tapahtumissa oli mukana myös leskiperheiden lapsia ja nuoria. Joidenkin tapahtumien toteuttamiseen käytettiin järjestöille myönnettäviä hyvinvointialueiden tai kaupunkien avustuksia.

Vertaistukea tarjosivat niin ikään Zoom-alustan kautta kokoontuvat valtakunnalliset verkkovertaistukiryhmät, joihin oli mahdollista osallistua paikkakunnasta riippumatta. Verkkovertaisryhmiä ohjasivat yhdistyksen vapaaehtoinen vertaistukija yhdessä yhdistyksen työntekijän kanssa. Verkkovertaisryhmiä järjestettiin kolme toteutusta, ryhmät kokoontuivat yhteensä 18 kertaa ja ryhmissä oli yhteensä 127 osallistujakertaa.

Syyskuussa järjestettiin Oulussa sekä Himangalla vertaistapaamiset, joissa vieraana oli Hanna Ekola. Hannaa kuulemassa oli yhteensä 33 henkilöä ja vertaistapaamiset järjestettiin yhdessä Oulun sekä Himangan vertaistukiryhmien kanssa.

Yhdistyksen vertaistukipuhelinta koordinoidaan yhdistyksen toimistolta käsin ja puhelut ohjataan yhdistyksessä toimiville vapaaehtoisille puhelinvertaisille. Vertaistukipuhelimen tarkoituksena on tarjota leskille mahdollisuus keskustella rauhassa puhelimessa erilaisista leskeyteen ja suruun liittyvistä aihealueista. Vuoden 2023 aikana soitettiin kaikkiaan 81 vertaistukipuhelua. Leskien kesken-verkkoyhteisöön liittyi vuoden aikana 95 uutta jäsentä.

Vapaaehtoisia tuettiin koulutuksin, tukipuheluihin ja tiedotuksella. Työnohjauksellista tukea ja tapaamisia vapaaehtoisille järjestettiin myös etätoteutuksena Zoomin välityksellä. Vapaaehtoisille järjestettiin elokuussa Voimavaroja ja virkistystä -viikonloppu, joka tarjosi työnohjauksellista luentoa ja rentoa yhdessäoloa. Uusia puhelinvertaisia koulutettiin 1.4. niin ikään Zoomin välityksellä. Maaliskuussa sekä marraskuussa järjestettiin Vapaaehtoiseksi? -Zoom, jossa esiteltiin yhdistyksen vapaaehtoistehtäviä. Lokakuussa järjestettiin vertaistukijakoulutus kaikille vertaistukijaksi haluaville. Yhdistyksen järjestämissä vapaaehtoisille suunnatuissa koulutuksissa ja tilaisuuksissa oli kaiken kaikkiaan mukana 52 osallistujaa.

7.2 Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat

Leskien vertaistukiviikonloppuja järjestettiin kaksi, ensimmäinen helmikuussa hotelli Tallukassa Vääksyssä ja toinen elokuussa Imatran kylpylässä. Minun elämäni -viikonloppu pidempään leskenä olleille järjestettiin kaksi kertaa. Ensimmäinen viikonloppu toteutettiin verkkovälitteisesti maaliskuussa ja toinen järjestettiin Kuopion Rauhalahdessa. Viikonlopuissa käsiteltiin leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, surua sekä omaan jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja. Osallistujia näissä viikonlopuissa oli kaiken kaikkiaan 54.

Leskiperheiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 22.-24.9. Nuorisokeskus Marttisessa Virroilla. Lapsille ja nuorille oli omat ikäryhmittäin jaetut, ammatillisesti ohjatut vertaistukiryhmät, joissa vanhemman menetystä ja surua käsiteltiin luovin ja toiminnallisien menetelmin. Läheisen menettäneille nuorille suunnattu Mulla on ikävä -verkkovertaistukiryhmä järjestettiin tammikuussa. Syyskuussa järjestettiin Helsingissä kahtena peräkkäisenä päivänä kokoontuva sururyhmä alakouluikäisille lapsille. Yhteistyössä muiden Surujärjestöjen kanssa läheisen menettäneille nuorille toteutettiin lokakuun lopulla Kenet sä menetit -vertaistukiviikonloppu Varalan urheiluopistolla, Tampereella. Perheiden päiviä järjestettiin kaksi, toukokuussa Espoon Nuuksiossa ja joulukuussa Oulussa. Mukana perheiden päiviä järjestämässä olivat yhdistyksen vapaaehtoiset kyseisiltä paikkakunnilta. Kaikkiaan leskiperheiden ja lasten/nuorten tapahtumiin ja toimintaan osallistui vuoden aikana yhteensä 90 henkilöä.

Leskien Hyvinvointipäiviä järjestettiin kaksi. Kevään Hyvinvointipäivä järjestettiin 18.3. Helsingissä ja syksyn Hyvinvointipäivä 18.11. Kuopiossa. Päivien sisältö koostui hyvinvointiin liittyvistä teemoista ja niissä oli yhdistyksen työntekijän lisäksi ulkopuolisia luennoitsijoita. Leskien valtakunnallinen Winkkuvoimaa -tapahtuma järjestettiin 27.5. Lahdessa Opiston Kunkussa. Samassa tilaisuudessa pidettiin myös yhdistyksen sääntömääräinen jäsenkokous. Surujärjestöjen kanssa toteutettiin yhteistä toimintaa katvealueiden tavoittamiseksi. Sureville ja ammattilaisille suunnattu Syväluotaus suruun-tapahtuma järjestettiin lauantaina 11.11. Mikkeliissä, edellisenä iltana järjestettiin Mikkelin seudun nuorille leskille vertaisilta. Osallistujia näissä eri tapahtumissa oli yhteensä 198.

Vuonna 2023 toteutettiin neljä webinaaria, joissa kuultiin Nuorten Leskien kokemusasiantuntijoita. Webinaarit keräsivät kuulijoita yhteensä 237 kappaletta.

Maaret Kallion Voimana toivo -verkkokurssi järjestettiin tammikuussa. Kurssille osallistui 30 henkilöä.

Nuoret Lesket ry oli järjestöyhteistyökumppanina Maaseudun Terveys - ja Lomahuolto ry:n järjestämällä tuetuilla leskiperheiden lomaviikoilla, joita oli vuonna

2023 kaksi. Lomilla oli mukana myös yhdistyksen vapaaehtoinen ohjaamassa vertaistapaamisia.

8 Viestintä

Nuoret Lesket ry:n tiedotus tapahtui pääasiallisesti yhdistyksen omien nettisivujen <https://nuoretlesket.fi/> kautta. Nettisivujen lisäksi jäsenviestintää toteutettiin sähköisten jäsenkirjeiden ja sähköpostiviestien kautta. Lisäksi yhdistyksen Facebook –sivujen, Instagramin ja X:n (ent. Twitter) kautta tiedotettiin toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivuilla oli vuoden aikana 47 000 istuntoa ja 24 600 kävijää. Yhdistyksen Facebook-sivuilla oli vuoden lopussa 1988 seuraajaa. Sinne vietiin 206 julkaisua. Uutena sosiaalisen median kanavana aloittanut Instagram oli kerännyt vuoden loppuun mennessä 345 seuraajaa. X:ssä oli vuoden lopussa 336 seuraajaa. Yhdistyksen blogissa julkaistiin kaikkiaan 12 kirjoitusta. Kirjoittajina toimivat vapaaehtoiset, työntekijät, hallituksen jäsenet ja yhteistyökumppanit.

Nuoret Lesket ry:n esitettä jaettiin leskille ja leskiä ja leskiperheitä työssään kohtaaville ammattilaisille yhteensä 563 kpl. Tämän lisäksi yhdistyksen kautta tilattiin 505 kpl Tukea Surujärjestöistä –esitettä, jossa esitellään Nuoret Lesket ry:n lisäksi kolme muuta Surujärjestöä. Edellä mainittujen esitteiden lisäksi yhdistyksellä on olemassa myös yhdistyksen toimintamuotoja esittelevä Et ole yksin –esite, joka lähetettiin kaikille uusille liittyneille jäsenille.

Yhdistyksen opaskirjasia, *Leskiopas -sinulle, joka olet menettänyt puoliso* työkäisenä ja *Miten tukea lasta ja nuorta, kun läheinen on kuollut?* lähetettiin tuttuun tapaan liittyneille jäsenille. Molemmat opaskirjaset olivat myös tilattavissa ja vapaasti luettavissa ja ladattavissa yhdistyksen nettisivuilla. Vuonna 2022 opaskirjasiin tehdyt sisällölliset ja ulkoasulliset uudistukset osoittautuivat saadun palautteen mukaan onnistuneiksi ja opaskirjasia pidettiin hyödyllisinä.

Oman toiminnan lisäksi yhdistys tiedotti aktiivisesti myös eri yhteistyötahojen leskille ja leskiperheille suuntaamasta toiminnasta. Esimerkkeinä näistä Mieli ry:n järjestämät ryhmät ja kurssit, Eläkeliiton Yhtäkkiä Yksin -kurssit sekä seurakuntien ja syöpäyhdistysten sururyhmät. Erilaisia tutkimuspyyntöjä ja toimittajien haastattelupyyntöjä välitettiin yhteensä 15 kappaletta.

9 Neuvonta- ja ohjaus

Leskiä opastettiin erilaisissa lainsäädäntöön ja etuuksiin liittyvissä asioissa sekä puhelimitse, että sähköpostitse. Nuoret Lesket ry:n maksutonta

lakineuvontapalvelua käytti vuoden aikana 31 leskeä. Leskiä neuvottiin avun saannissa ja heitä ohjattiin oikeiden tahojen puoleen.

Leskiopasta ja lapsiopasta jaettiin ja myytiin yhteensä 697 kpl. Opaskirjaset ovat tilattavissa, luettavissa ja tulostettavissa yhdistyksen nettisivuilla.

10 Koulutukset & messut

Nuoret Lesket ry oli mukana järjestämässä vuoden 2023 Surukonferenssia, joka toteutettiin 20.-21.4. Tampereella. Konferenssissa oli noin 300 osallistujaa. Yhdistyksen kokemusasiantuntijat olivat Surevan kohtaaminen -toiminnan kautta mukana 37 koulutustilaisuudessa. Kaikkiaan toiminnan kautta järjestettiin 130 tilaisuutta ja niissä oli yli 4900 kuulijaa. Yhdistys oli mukana yhdessä Monimuotoiset perheet-verkoston kanssa Educa-messuilla, sosiaalialan asiantuntijapäivillä sekä SOSTE-talkissa.

11 Vaikuttamis- ja asiantuntijatoiminta

Nuoret Lesket ry antoi lausunnon valtiovarainministeriön lakiluonnokseen asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuihin 2022. Yhdistys esitti lausunnossaan, että ala-ikäisten edunvalvontaan liittyvien lupien tulee olla maksuttomia. DVV:n kanssa tehtiin yhteistyötä heidän valmistelemaansa Suomi.fi tulevaan Läheisen kuolema-oppaaseen liittyen.

Nuoret Lesket ry:n vaikuttamistoimintaa tehtiin osittain yhteistyössä Monimuotoiset perheet - verkoston kanssa. Verkoston tavoitteena on vaikuttaa lainsäädäntöön, palvelujärjestelmään ja työelämään niin, että ne huomioisivat perheiden monimuotoisuuden. Tietoa monimuotoisista perheistä ja verkoston tavoitteista on koottuna www.monimuotoisetperheet.fi nettisivuille. Nuoret Lesket ry oli aktiivisesti mukana verkoston työssä antaen oman näkemyksensä lausuntoihin ja vaikuttamistyöhön sekä osallistuen johtoryhmätyöskentelyyn. Yhdistys oli mukana tuottamassa sisältöä Monimuotoiset perheet -verkoston nimissä julkaistuun Monimuotoiset perheet poliisin työssä -oppaaseen. Opas sisältää osuudet muun muassa läheisen kuoleman kohdanneista perheistä ja suruviestin viemisestä.

Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -toiminta auttoi tuottamillaan sisällöillä ammatilaisia kohtaamaan läheisensä menettäneitä ja tiedotti sureville saatavilla olevasta tuesta. Toiminnan kouluttamat kokemusasiantuntijat vierailivat työpaikoilla ja oppilaitoksissa kertomassa omista kokemuksistaan läheisen kuoleman jälkeen.

Kokemusasiantuntija myös jakoivat ja levittivät Surujärjestöjen osaamista ja tutkittua tietoa. Surevan kohtaaminen- toiminnan nettisivuilla olevaan tietopankkiin julkaistiin runsaasti uutta sisältöä. Kaikki Surevan kohtaaminen-toiminnan järjestöt osallistuivat johtoryhmätyöskentelyyn, ohjausryhmätyöskentelyyn, omien kokemusasiantuntijoiden perehdytykseen ja materiaalipankin sisällön tuottamiseen. Surevan kohtaaminen -toiminta oli vuoden aikana mukana myös monissa verkostoissa ja työryhmissä, joissa kehitetään surevien palveluita ja tietosisältöjä.

12 Yhteistyö

Nuoret Lesket ry:n tärkeimmät yhteistyöverkostot ovat Monimuotoiset perheet -verkosto ja Surujärjestöt -verkosto. Monimuotoiset perheet -verkostoon kuuluvat Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Adoptioperheet ry, Suomen Uusperheiden Liitto, Yhden vanhemman perheiden liitto ry, Sateenkaariperheet ry, Perhehoitoliitto ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry ja Nuoret Lesket ry. Surujärjestöihin kuuluvat Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Surunauha ry ja Nuoret Lesket ry.

Surukonferenssiyhteistyössä olivat Surujärjestöjen lisäksi mukana Tampereen Yliopiston Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura Ry, MIELI Suomen Mielenterveys ry, Kirkkohallitus ja Syöpäjärjestöt.

Järjestöyhteistyökumppanina yhdistys oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla.

Kertaluonteista yhteistyötä ja toiminnasta tiedottamista tehtiin kriisikeskusten, syöpäjärjestöjen, sairaaloiden, seurakuntien, muiden järjestöjen, julkisen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa. Opinnäyteyhteistyötä tehtiin kahden opinnäytetyön tiimoilta.

Nuoret Lesket ry on Soste ry:n, KYT-Keski Suomen yhteisöjen tuki ry:n, Kansalaisareenan ja Hyvinvointiala HALI ry:n jäsen.